

forsikre disse svagelige Lærere. Saa opnaaede vi under Forhandlingerne at faa et Tilfagn fra den ærede Minister om, at han skulde bestræbe sig for at fremlægge et Forslag, der kunde befri Skolefondene for at bære denne ubillige Byrde for Fremtiden, og det Forslag, der nu foreligger, gaar i denne Retning. Det er ikke det samme Forslag, der forelaa i Fjor, men et Forslag, hvorved Skolefondene fremtidig vilde faa en meget betydelig Lettelse ved at slippe for at være Forsikringsanstalter for lutter altfor svagelige Personer. Spørgsmaalet er da dette, om Skolefondene, naar de opnaa denne Lettelse for Fremtiden, kunne være tjente med nu at udbetale en Bonus i Lighed med den Livrenteanstalten har givet. Det ærede Medlem mente, at vedkommende Lærere ikke havde noget som helst Krav paa at faa den. Nej; noget Retstrav have de ikke, men de have et Billighedstrav. De kunne ikke gøre for, at Boogvningsmagten har stillet dem saa forfælselig fra andre svagelige Embedsmænd. Statens Embedsmænd kunne, naar de ere svagelige, forsikre sig i Livrenteanstalten, for saa vidt de ikke ere i øjeblikkelig Livsfare, og hvad man nu vil søge at opnaa for disse Lærere er, at ogsaa de skulle kunne forsikre sig i den samme Anstalt paa de samme Betingelser og ikke være henviste til Skolefondene. Det er ikke deres egen Skyld, at de hidtil have været henviste til disse færlige Fonds, og al Billighed taler derfor for, at man stiller dem paa samme Maade som andre svagelige Embedsmænd. Det er blevet sagt af et andet Medlem, at det ikke blot var een Gang for alle, men ogsaa i Fremtiden at Skolefondene kunde komme til at udbetale Bonus. Ja, ganske vist, de kunne komme dertil, men Faren derfor er vist ikke saa overmaade stor. Som Pengeforholdene ere, er der vel ikke stor Udset til, at man just i nogen nær Fremtid skal komme til en ny Bonuslov. Men dertil kommer, at om nogle Aar vilde Skolefondene rimeligvis ikke have ret mange tilbage af de Skolelærere, der ere komne ind deri, fordi de vare svagelige. Der er al Sandsynlighed for, at en stor Del af dem om nogle Aar vil være borte, og den Udbetaling, der da kan blive Tale om, hvis der overhovedet bliver Tale om nogen Udbetaling, vil blive langt ringere end den, der nu er Tale om. Jeg ser derfor ikke, at der kan være nogen Betænkelse ved at gaa ind paa Forslaget, som det er. Det opfylder billige Krav fra Lærernes Side og letter Skolefondene for Fremtiden for en meget trygende Byrde.

Berg: Det forekommer mig, at denne Lov er en god Lov, og navnlig kan jeg ikke andet end sige, at det glæder mig, at Amtsrepartitions- eller Skolefonden herved erholder en betydelig Lettelse. Det er jo ikke behageligt at se, at vi hvert Aar skulle have en Række af Lovforslag om forhøjede Bidrag til Amtsskolefondene, og naar det er foranlediget ved, at de efter Loven af 1856 have maattet imod Præmier bære Pensionerne for svagelige Skolelærere og deres Enker, kan det ikke andet end glæde os, der staa som Venner og Børn for Skolefondene, at de ved denne Lov gøre en meget god Handel. Paa den anden Side maa jeg erkende, at det er principrigtigt, at Livrente- og Forsørgelsesanstalten overtager disse Bestillingsmænds Pensioner akkurat efter samme Regler som andre Bestillingsmænds Pensioner, ja, ledes at den optager dem uden at undersøge deres Helbredstilstand. For saa vidt ser den almindelige Regel Fyldest, men naar dette sker, er det til Fordel og Lettelse for Skolefondene. Det maa aabenbart være en Misforstaaelse, naar nogen tror, at man vælter noget over paa Skolefondene ved denne Lov. Nej, man vælter det fra Skolefondene og lægger det paa Interessenterne i Livrente- og Forsørgelsesanstalten. Det er den ene Side af Sagen, og den ser jeg altsaa meget forskellig fra visse ærede Talere her i Dag. Det er denne Side af Sagen, hvorefter jeg finder, at denne Lov er en rigtig god Lov. At der kan være dem, der stadig have Hartkornet i Munden, der baade ville have i Pose og i Sæt, kan jeg godt forstaa, men til dem hører jeg ikke. Jeg hører til de beskædede, blot vi kunne saa lidt Fremskridt i Retning af det rigtige, maa vi være glade (Udfrydelse af Bernsten). Ja, jeg venter ikke, til det ærede Medlem for Afsens (Bernsten) bifalder mine Ord, men han stiller jo ogsaa saa store Fordringer til Beskedenhed, at det er ikke efter hans Maalestof, at andre ere det, det er ikke let og ikke enhver naturlig givet i den Grad at være beskædede som det ærede Medlem. Naar man imidlertid siger, at det, at Amtsrepartitionsfonden eller Amtsskolefonden udreder et eller andet, er det samme, som at Hartkornet udreder det, er det ikke ganske nøjagtigt. Thi, naar man læser Kommunallovens § 50, stemmer det ikke fuldstændigt, idet man efter den kan faa indtil $\frac{1}{3}$ af Fornødenhederne udfreven gennem Sognekommunerne, fordelt efter Folketal og Hartkorn, og Sognekommunerne kunne lade den Del ligne efter Formue- og Lejlighed. Jeg veed ikke, hvor mange Amtsraad der nu bruge det, men jeg veed, at da jeg sad